

Erasmus School of
History, Culture and
Communication

Onderzoek Culturele Diversiteit in de Rotterdamse cultuursector

Onderzoeksresultaten Documentanalyse & Survey

Erasmus School of
History, Culture and
Communication

Erasmus Universiteit
Rotterdamse Raad voor Kunst en
Cultuur (RRKC)
Gemeente Rotterdam

Erasmus Universiteit

Koen van Eijck
Pauwke Berkers
Katinka Enkhuizen
Nadia van Vuuren
Chloë Neeleman
Eva Lemstra
Selinay Sucu
Aurie Koning
Martina Babij
Frank Weij

Gemeente Rotterdam

**rotterdamse
raad voor
kunst en
cultuur**

Inhoud

Code Culturele Diversiteit

Definitie culturele diversiteit

Werkwijze

Inhoudsanalyse jaarverslagen

Survey

Conclusie

The Erasmus logo, featuring the word "Erasmus" in a stylized, cursive script.

Code Culturele Diversiteit

De Code culturele diversiteit is een **praktisch instrument** voor leden van besturen, raden van toezicht, directies en medewerkers van publieksgefinancierde culturele instellingen. De Code biedt concrete handreikingen om culturele diversiteit structureel in de instelling te verankeren. De belangrijkste pijlers hierbij zijn: **Publiek, Programma, Personeel en Partners.**

The logo of Erasmus University, featuring a stylized, cursive script of the word 'Erasmus'.

Definitie culturele diversiteit

Een persoon heeft een **westerse migratieachtergrond** als hij, zij of één van de ouders in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika of Oceanië is geboren. Als een persoon of één van de ouders in Afrika, Latijns-Amerika of Azië (inclusief Turkije) is geboren, heeft deze persoon een **niet-westerse migratieachtergrond**. Binnen de huidige definitie vormen Indonesië en Japan een uitzondering. Zij worden op grond van hun sociaaleconomische en sociaal-culturele positie tot de westerse landen gerekend. *Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)*

Werkwijze

- Een **inhoudsanalyse** van jaarverslagen 2016
Doel: vaststellen discours rondom culturele diversiteit
- Een **survey** uitgezet en de antwoorden geanalyseerd
Doel: inzicht in handelen en visie culturele diversiteit

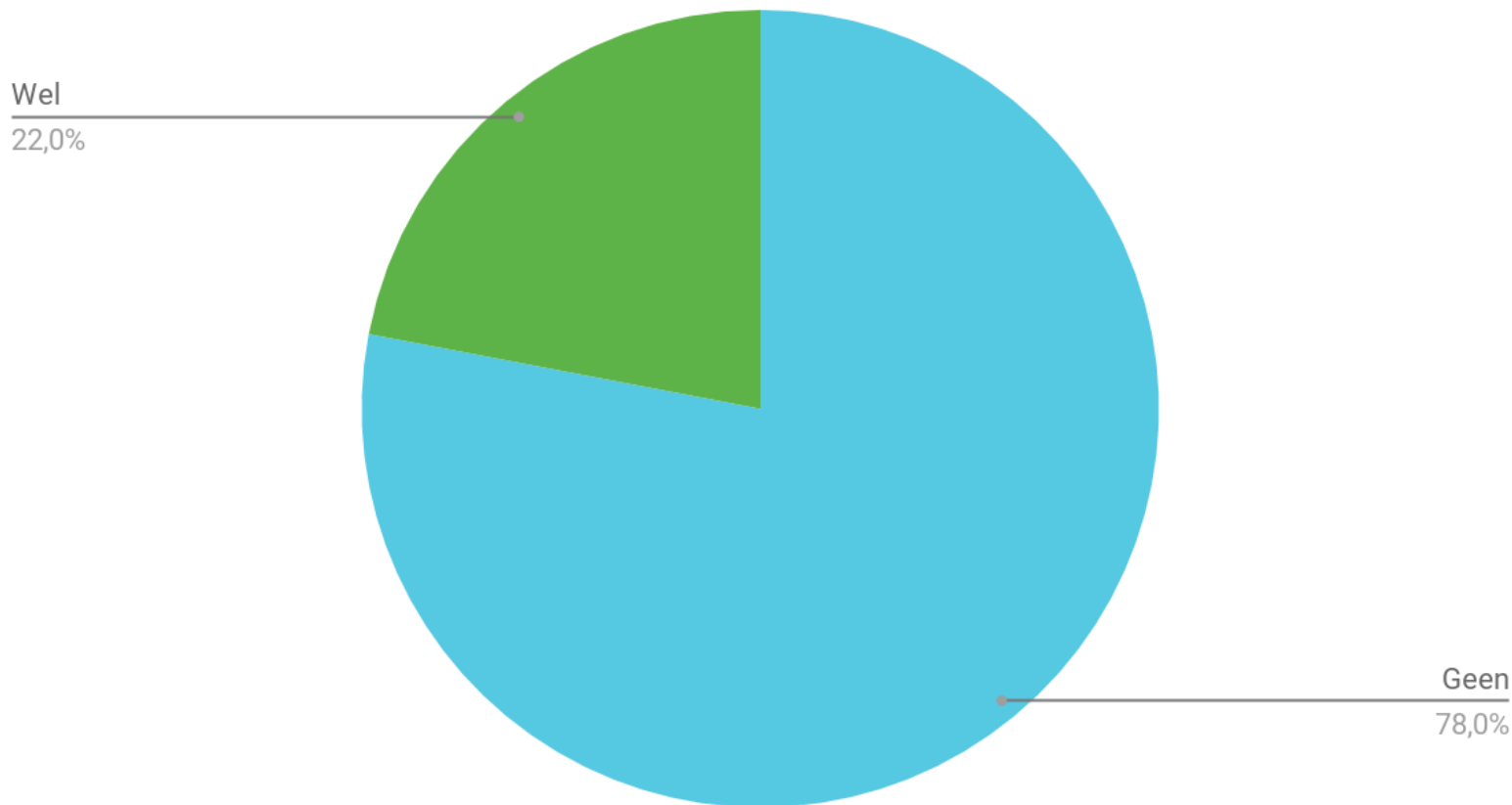

Inhoudsanalyse Jaarverslagen

- Aantal verslagen: 60
- Frequentie en betekenis
- Codering
- Resultaten (meest opvallende)

Inhoudsanalyse Jaarverslagen: Resultaten

Expliciete aandacht voor culturele diversiteit

Inhoudsanalyse Jaarverslagen: **Resultaten**

78 % geen expliciete aandacht voor culturele diversiteit

22 % wel

- Ruim de helft noemt meerdere P's
- Meest over publiek; één organisatie noemt alle P's
- Minst over personeel
- Met name theater en educatie organisaties

Inhoudsanalyse Jaarverslagen: **Resultaten**

78% geen expliciete aandacht voor culturele diversiteit

22 % wel

- Culturele instellingen benoemen diversiteit **impliciet**
  - **Personeel**: achtergrond / samenstelling / afkomst
  - **Publiek**: breder / groter / diverser / Rotterdamser
  - **Educatie**: bereiken kinderen in bepaalde wijken
  - **Programma**: 'Internationaal karakter', 'de samenleving als geheel'

Inhoudsanalyse Jaarverslagen: **Resultaten**

Concluderend:

- Culturele diversiteit **weinig expliciet** genoemd
- Culturele diversiteit **weinig specifiek** gebruikt
- **Veel verschil in terminologie**: ‘inclusiviteit’, ‘diversiteit’, ‘migranten’, ‘etnische groepen’ ‘alle Rotterdammers’ etc.
- Culturele diversiteit **projectmatig aangehaald**

The Erasmus logo, featuring the word 'Erasmus' in a stylized, cursive script.

Survey Opzet

De sample:

86 instellingen uit het Cultuurplan

65 respondenten

BINOQ
ATANA

Hoe zijn de surveyvragen samengesteld?

- Jaarverslagen
- Eerder onderzoek
- Quick Scan Code Culturele Diversiteit
  - Input Richtje Sybesma van Binoq Atana
- Input RRKC

Erasmus

Survey Opzet

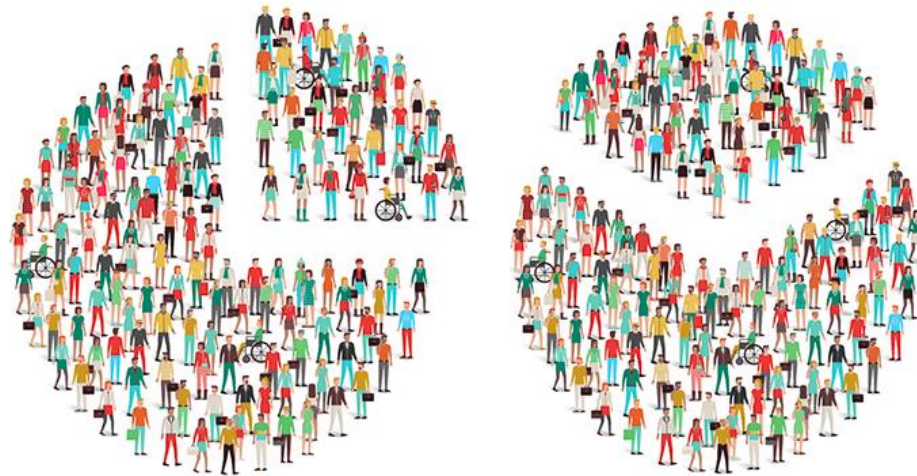
Thema's surveyvragen:

- Algemene informatie respondent
  - Programma
  - Publiek
  - Personeel
  - Sector algemeen
- + Onderverdeling kleine, middelgrote en grote organisaties

Survey Analyse

Hoe is de data geanalyseerd?

- Gesloten vragen via SPSS
- Open vragen ➡ vervolgonderzoek

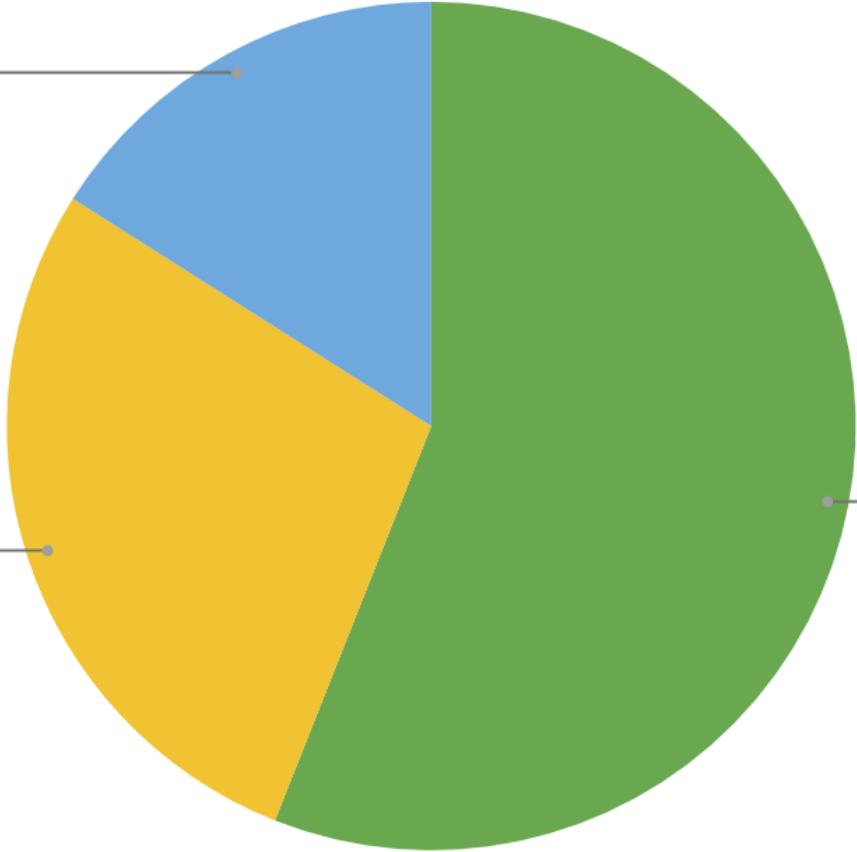
Survey Resultaten

Hanteert u de CCD?

Niet van plan
16,0%

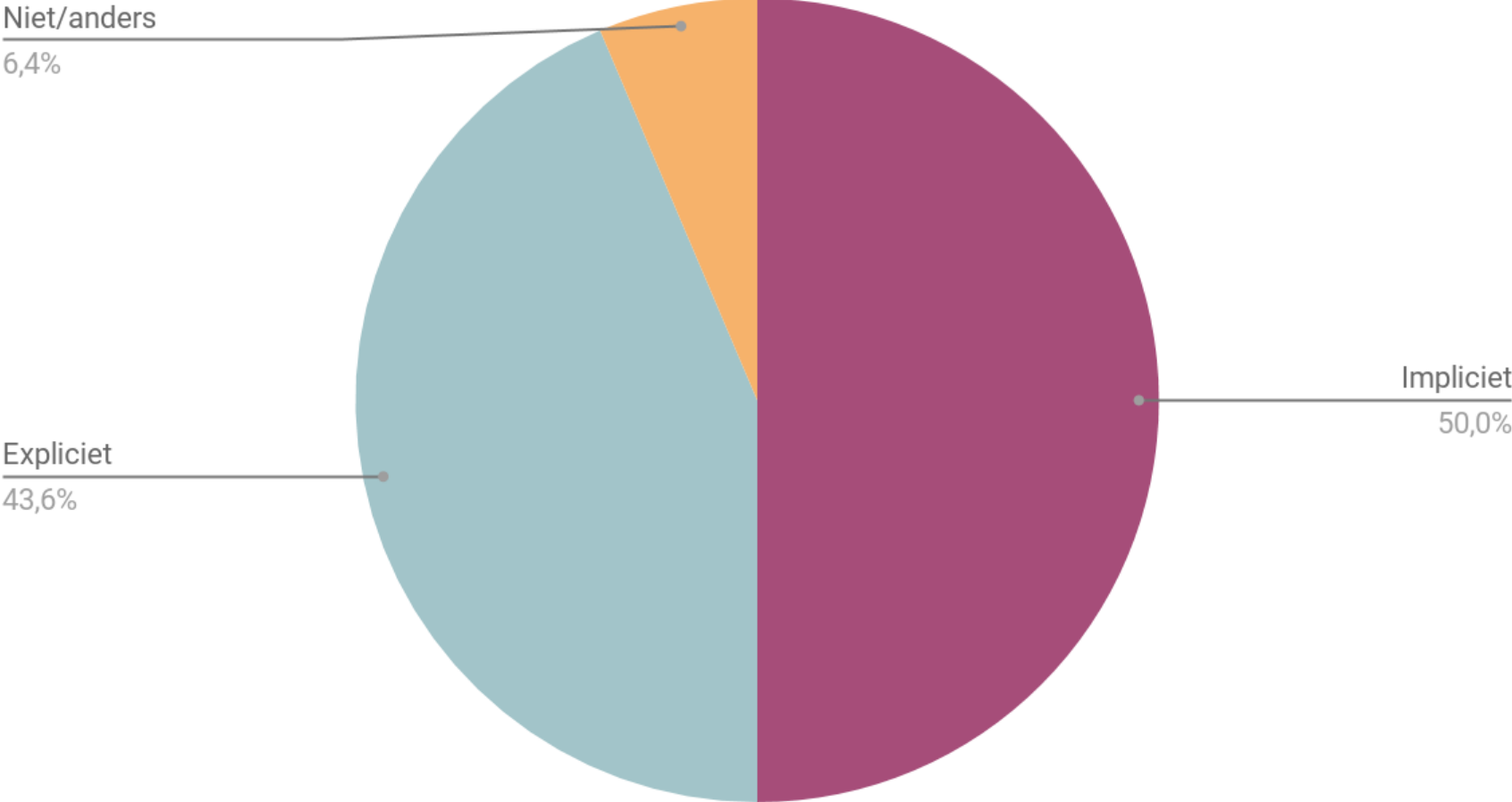
Van plan
28,0%

Ja
56,0%

Survey Resultaten

Hoe benadert uw organisatie culturele diversiteit?

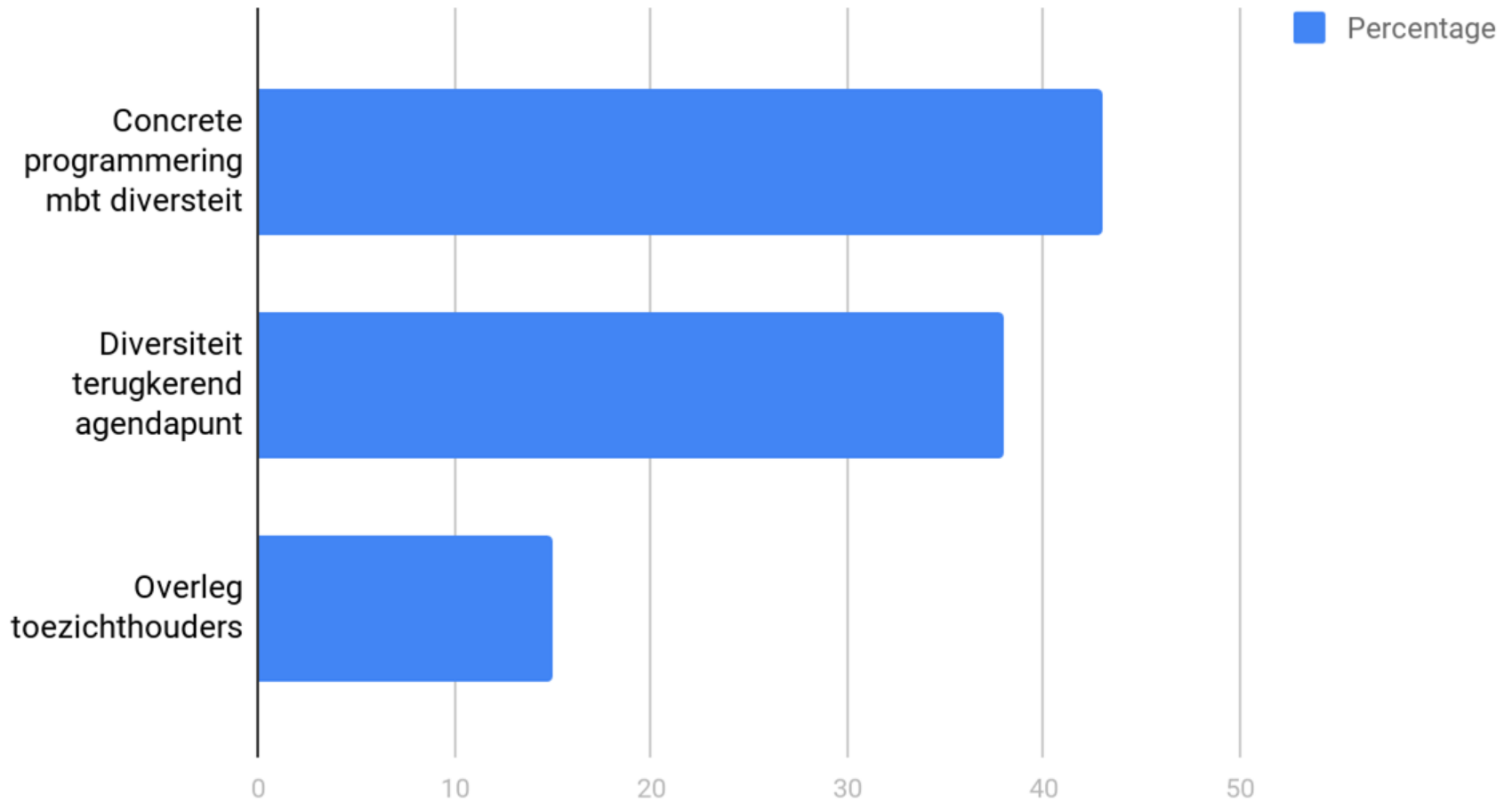

Survey Resultaten: Programma

- **38%** ziet culturele diversiteit in programma als onderdeel van core business organisatie
- **Bijna de helft** van de respondenten zegt:
meer cultureel divers programma meer publiek
- **8%** van de respondenten: programma is gegeven, soort publiek maakt niet uit, als het maar talrijk is

Survey Resultaten: Programma

Resultaten surveyvragen over pijler programma

Survey Resultaten: **Publiek**

37% concrete activiteiten

18% bespreekt het met toezichthouders

www.foksuk.nl

Erasmus

Publiek

A photograph of a theater stage. The stage is dark, with a large, empty audience of red seats in the foreground. The stage is framed by a dark metal structure. Above the stage, there are several rows of technical equipment, including lights and speakers, mounted on a metal grid. The lighting is dim, with some spotlights illuminating the stage.

“De bevolkingssamenstelling van Rotterdam verandert, dus ook ons publiek.”

“Ons publiek is nog diverser geworden, omdat de programmering breder is geworden.”

“Het geschikte aanbod bracht divers publiek op de been.”

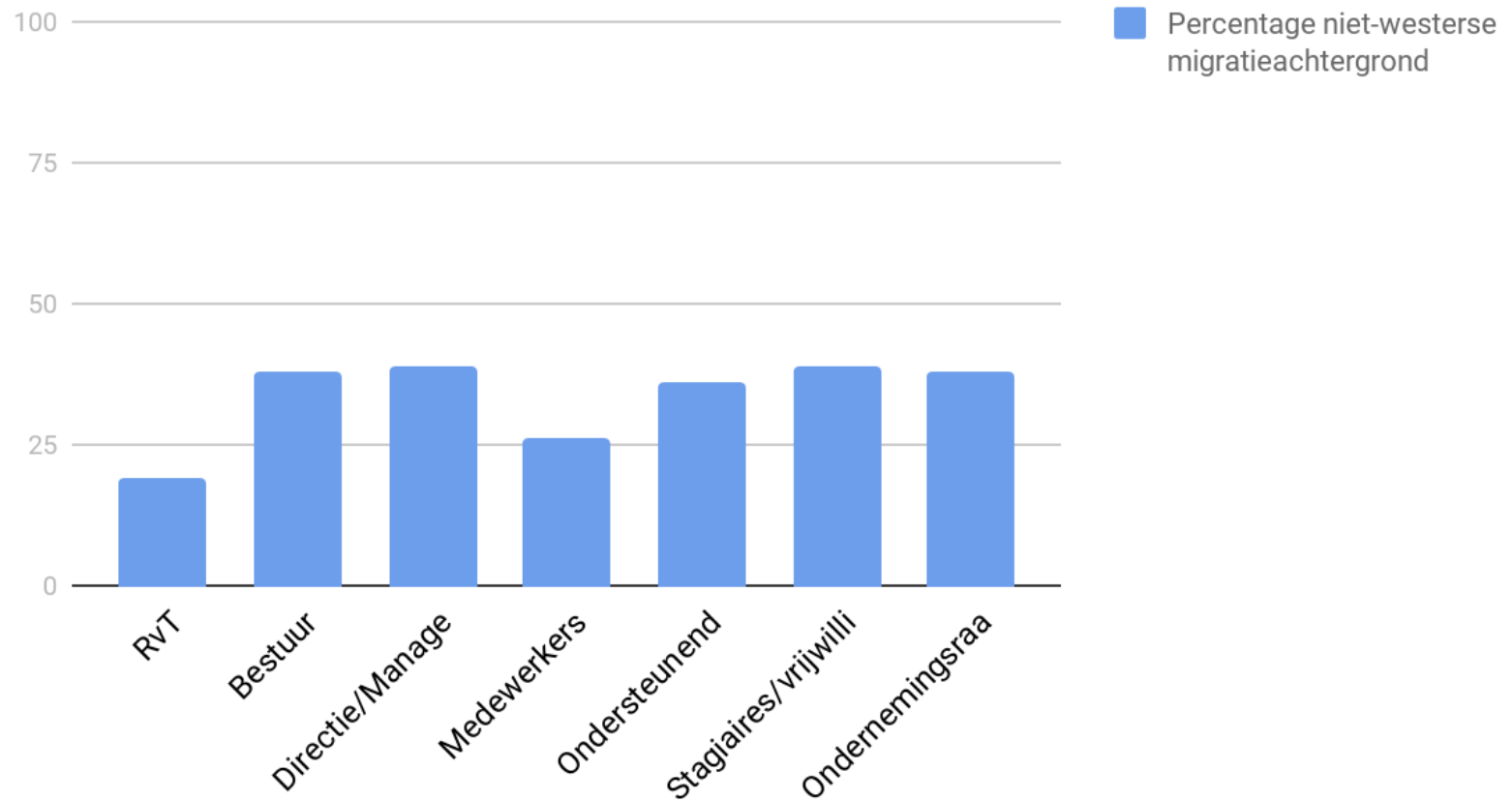
Survey Resultaten: **Personeel**

Instellingen geven aan dat het personeelsbestand de afgelopen jaren meer cultureel divers is geworden, de toename is vooral te zien onder **stagiaires en vrijwilligers**.

Uitkomst personeel is mogelijk te verklaren door **vaste aanstellingen**.

In vergelijking tot de andere pijlers is het dus lastiger om als organisatie te acteren op personeel.

Personeel met niet-westerse migratieachtergrond

→ 12,5 % van de respondenten migratie-achtergrond

Resultaten Survey: Cultuursector Algemeen

- "Het gebrek aan culturele diversiteit maakt dat de cultuursector haar **maatschappelijke relevantie verliest.**"
53 % is het daar mee **eens**
- "Er wordt in de Rotterdamse culturele sector **voldoende gedaan** om culturele diversiteit binnen de sector te bevorderen."
95 % is het daar **niet mee eens**

*"Culturele diversiteit is een kwestie die
gezamenlijk door de sector moet worden
aangepakt!"*

The logo of Erasmus University, featuring a stylized signature of the name 'Erasmus' in a cursive font.

Resultaten Survey: Onderverdeling organisaties

Op basis van jaarbudget:

Klein: tot 600.000 euro

Middel: tot 1,2 miljoen

Groot: Meer dan 1,2 miljoen

- Grote organisatie nauwelijks invloed op mate waarin **CCD wordt toegepast**
- Met name grote instellingen vaker van mening dat **culturele diversiteit op gespannen voet staat met kwaliteit**
- Grote instellingen geven vaker aan dat het aan **kennis ontbreekt** om cultureel divers publiek te trekken

The logo of Erasmus University, featuring a stylized, handwritten-style signature of the name 'Erasmus' in black.

Conclusie

- Een verkenning die algemeen beeld schetst
- Goede aanknopingspunten voor vervolgonderzoek

→ volledig rapport december via www.rrkc.nl

The logo of Erasmus University, featuring the word "Erasmus" in a stylized, cursive script.